

Sıra No 170

1932

**KONYA OVASI SULAMA İDARESİ
BÜTÇESİ**

**Konya ovası sulama idaresi 1932 senesi bütçesi hakkında
1/253 numaralı kanun lâyihası ve bütçe
encümeni mazbatası**

T. C.
Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı: 6/437

29 - II - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Konya ovası sulama idaresi 1932 senesi bütçesi hakkında Maliye vekâletinden gönderilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 28 - II - 1932 tarihli içtimaında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Umumî mütaleat:

Konya sulama idaresi bu gün için bütçesi dahilinde işlerini görmeğe çalışmaktadır: Şu kadar ki idarenin senevî işletme masarifine ancak kifayet edebilen hali hazır varidatı sulama tesisatının idame ve inkişafına imkân bırakmadığından bu müessesenin seneden seneye zevali pek muhtemeldir. Gerçi sulama idaresinin köylü üzerinde 140 000 lirayı müteceviz alacağı görülüyor, fakat bakayanın iktisadî ahval ve köylünün tediyeye kabiliyetine göre tamamen tahsili hemen imkânsızdır.

Buna binaen bir taraftan idarenin senevî ihtiyacını karşılamak ve diğer taraftan varidatı tezyit ve hiç olmazsa şebekeyi tadilk ve ıslah suretile vergi alınaca araziye arttırarak bütçesini tevzin etmek hususu pek şiddetle tebarüz etmiş ve bu maksadı temin için de şebekenin tadil ve ıslahı noktasından elzem görünen (90 000) lira raddesinde bir meblâğın her sene bütçesine konacak tahsisat ile beş sene zarfında ödenmek ve bakaya karşılık gösterilmek şartile ve Maliye vekâletinin kefaletile bir millî bankadan istikraz suretile tedariki temmül edilerek bu bapta ayrıca bir kanun lâyihası tanzim ve takdim edilmiş bu esasa binaendir ki Konya sulama idaresi varidat ve masraf bütçede bu lâyihanın kabul ve tasdik buyurulacağına göre tanzim edilmiş ve mevzubahs 90 000 lira tamamen kanal inşaat masarifine tahsis edilmiştir. Bu paranın varidat ve masraf tahsisatlarına müeessir olmadığı cihetle bunlara ait esbabı mucibe aşağıda arz edilmiştir.

Varidat bütçesi:

Sulama idaresi varidatı; geçen sene 108 263 lira olarak tahmin edilmişti. Bu se-

ne merbut (B) cetvelinin tetkikinden anlaşılacağı üzere akti tasavvur olunan istikraz miktarı dahil olmak şartıyla bu miktar 79 397 lira noksanile 187 660 lira tahmin edilmiştir.

Bakayannın suhuletle tahsili için bütçe kanununa 1932 senesi içinde tatbik edilmek üzere lâzımgelen hükümler konulmuş olduğundan bakaya tahsilâtında geçen seneye nazaran 4 737 lira ve belki daha fazla bir tezeyüt husule geleceği kaviyen melhuzdur.

Fasıl : 1 - Masraf bütçesi

1931 senesi memurin ücreti olarak konulan 28 020 lira tahsisat geçen senenin aynidir. Ancak kadroda yüz lira maaşla bir fen memurunun istihdamına lüzum kalmamış olmasından tenzil edilerek buna mukabil mütehassis memurlarımızdan bulunan müdür Aziz Beyin sulama idaresi muamelâtında görülen hüsnü idaresi ve ihtisası hasebile şehri 300 lira ücreti 400 liraya iblâğ edilmek üzere küçük bir tadilat yapılmıştır.

1931 senesinde müstahdemin ücreti maddesine mevzu 21 720 lira tahsisat 50 liralık bir kanal memur ile baraka bekçilerinden dört adedinin istihdamına lüzum kalmamasına binaen 1 800 lira noksanile 19 920 lira olarak tesbit edilmiştir.

Mezkûr fasılın 3 üncü müstahdemini muvakkate maddesine 1932 senesi için tahsisat vazına lüzum görülmemiştir.

4 üncü meclisi idare hakkı huzuru maddesine 1931 senesinde mevzu 750 liranın ademi kifayesi anlaşıldığından bu miktar 1 000 liraya iblâğ edilmiş fasıl yekûnunun 1931 senesine nazaran 2 550 lira noksan görülmesi, yukarıda arzolunan zam ve tenzillerden münbaistir.

Fasıl : 2

Masarifi idare fasılının birinci harcırah maddesi 1931 senesinde konulan 2 000 liranın kifayetsizliği anlaşıldığından 1932 senesi için 1 500 lira ilâvesile 3 500 liraya iblâğ edilmiştir.

İdare heyeti fenniye ve hesabiye ve tahririyesinin başlıca esaslı ihtiyaçları temin kılınmış olmasına binaen kırtasiye ve evrakı matbua maddesine geçen sene konulan tahsisat 100 lira noksanile 1932 senesi için 400 lira olarak vazedilmiştir.

Bu fasılın 3 üncü idare kütüphanesi için mübayaa olunarak kütüp ve resail masrafı maddesine 1931 senesinde konulan tahsisat ile heyeti fenniyenin kitap ihtiyaçları temin edilmiş olduğundan 1932 senesi için tahsisat teklifine lüzum kalmamıştır.

Ahvali iktisadiye nazarı dikkate alınarak lüzumu katî görülmeyen eşyanın mu-bayaasından sarfı nazar edileceğinden demibaş eşya maddesine 31 senesi bütçesine konulan 400 lira 300 liraya tenzil edilmiştir.

Tenvir ve teshin masrafı tahsisatı 1932 senesi için 500 liraya indirilmiştir. 1931 senesinde masarifi muhakeme olarak vazolunan 300 lira dava vekili ücreti dahi ilâve edilmek zaruretine binaen 500 liraya iblâğ edilmiştir.

Vesaiti nakliye masarifi tahsisatı olarak 1931 senesine nazaran 15000 lira tenzilile 1 000 lira olarak vazedilmiştir.

Geçen senelere nazaran 1932 senesi için tahsil aidatı olarak 4 000 liranın kâfi geleceği anlaşıldığından bu miktar tahsisat konulmuştur.

Müteferrika tahsisatı 200 liraya indirilmiştir.

Bu fasılın 10 uncu bedeli icar maddesine 1931 senesinde konulan 750 lira 600 liraya ve 11 inci reddiyat maddesine 200 lira olarak ipka edilerek fasıl yekûnu 2 050 lira noksanile 11 200 lira olarak tesbit edilmiştir.

Fasıl : 3

Bu faslın birinci tamirâtı mütemadiye ve tamirhane alât ve edevâtı fenniye, inşaiye, ve telefon malzemesi ve tamirâtı ve fidanlık ve idare bahçeleri islâhat masarifi maddesine 1931 senesinde mevzu 10 000 lira 1932 senesi için kifayeti hasebile 5 840 liraya indirilmiştir.

Tamirâtı mütemadiyede çalışacak amele postaları için geçen sene bütçesine vazolunan 13 000 lira 1932 malî senesi zarfında mübrem bulunan tamirat ve tathiratı esasiyenin tamirâtı mütemadiye ameleleri vasıtasile yaptırılması teemmül edilmiş olduğundan 1932 senesi için 3 500 lira ilâvesile 16 500 liraya iblâğ edilmiş ve fasıl yekûnu 22 340 lira olarak tesbit edilmiştir.

Fasıl : 4

Son altı sene zarfında memleketin her tarafında başlanılan geniş imar işleriyle mütenasip adedi pek mahdut olan idareyi mezkûre mühendislerine imar sahalarından en muvafık görülen mıntakalarda kolaylıkla hususî veya resmî iş ve vazife mevcut iken orta Anadolu ve Konya havalisi sulama işlerinde bağı kalacak ve kıymetinden uzun müddet istifade edilecek heyeti fenniyenin idamesi mümkün olamayacağı aşikârdır. Bu sebebe mebnidir ki sulama tesisatı Alman şirketinden devredildiği tarihtenberi idare işleri uzun müddettenberi bilmecburiye yüksek ve orta fen mekteplerimizden mezun olmiyan memurlar ellerinde kalmış ve binnetice sulama tesisatı bakımı intizamında cereyan edememiştir. Şu vaziyete nazaran Konya sulama idaresi hizmetinde bağı kalacak mütehassıs mühendislerin temini için şimdiden yüksek mühendis mektebi su şubesinden neşet eden bir mühendisin bu işlerdeki müktesebatını ilerletmek ve kesbi ihtisas eylemek üzere iki sene müddetle Avrupa'ya gönderilmesi için 1932 senesi bütçesine mevzu 2 500 lira vazedilmiştir.

Fasıl : 5

Bilûmum sulama tesisatında yapılacak her türlü inşaat masarifi faslına geçen sene vazolunan 18 000 lira 1932 senesi için 72 000 lira tezyit edilerek 90 000 liraya iblâğ edilmiştir.

Fasıl : 6

İstikraz olunacak 9 000 liranın yapılacak itilâfnamesi mucibince kısım kısım alınacağından 1932 senesinde tahakkuk edecek faizin tesviyesi için bu fasla 10 800 lira tahsisat vazedilmiştir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 124

Esas No. 1/253

21 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

Konya sulama idaresinin 1932 malî senesi bütçe kanun lâyihası ile merbutatının Büyük Meclise takdim edildiğine dair olan Başvekâletin 29 şubat 1932 tarih ve 6/437 numaralı tezkeresile merbutları encümenimize havale buyurulmuş olduğundan Nafia vekili Bey hazır olduğu halde mütalea ve tetkik olundu.

Lâyihanın birinci maddesi - Bu maddede işaret edilen (A) cetveli idarenin masraf tertipleri hakkındaki tekliflerini ihtiva etmektedir.

Birinci faslın birinci memurlar ücreti maddesi 1931 bütçesindeki tahsisat daire-sinde 28 020 lira olarak teklif edilmiştir. Encümenimiz bu tertibe ait kadroyu tetkik ettiği sırada 1931 kadrosunda bulunan 100 lira ücretli bir fen memurunun teklif kadrosundan çıkarıldığını ve müdürü umuminin ücretine 100 lira zammedildiğini görmüştür. İdarenin bu günkü vaziyetini nazarı itibara alan encümenimiz müdürü umuminin ücretine zam yapılmasını muvafık görmemiş ve bu madde tahsisatını 1 200 lira noksanile 26 820 lira olarak kabul eylemiştir.

Bu faslın ikinci daimî müstahdemlerücreti maddesi 1931 bütçesindeki tahsisatına nisbetle 1 800 liralık bir tasarrufla teklif edilmiş olup bu tasarruf 50 lira ücretli bir kanal memuru ile 25 lira ücretli dört adet baraka bekçilerinin kadrodan çıkarılmasından ileri geldiği anlaşılmıştır.

1931 senesindeki tahsisatına nazaran 250 lira fazlasile teklif edilen üçüncü meclisi idare hakkı huzur maddesi teklif veçhile 1 000 lira olarak kabul edilmiştir.

Sulama işlerinin daha muntazam bir surette ve yakından tedvir ve takibi için idare merkezinin 1932 haziranından itibaren Konyadan Çumraya nakli ahiren Yüksek Meclise kabul buyurulan kanun iktizasından bulunmuş olduğu ve Çumra sahasında memurların ikametine kâfi mesken bulunmadığı anlaşıldığı cihetle buna karşılık olmak üzere ikinci faslın dokuzuncu bedeli icar maddesi tekliften 400 lira fazlasile kabul edilmiştir.

Hâli hâzırda sulama sahası dahilinde bulunan on köyün nüfusu 6811, arazisinin dönüm miktarı 259 274 ve zeredilen sahası ise 36 518 dönümdür.

Halbuki sulama sahası dahilinde olup talî kanalların noksanlığından dolayı sulamadan istifade edemiyen 35 köyün nüfusu 13 049 zeredilen sahası 106 788 dönüm ve arazisinin miktarı da 270 861 dönümdür. Şu hale nazaran talî kanalların kifayetsizliğinden naşi mühim bir saha sulamadan istifade edememektedir.

Bu kanalların inşası için 1932 senesinde bir istikraz akti düşünülerek beşinci fasıl ile kanal inşaat masarifi namı altında 90 000 ve istikraz edilecek mebalığın 1932 senesi faizi olarak ta altıncı fasıl ile 10 800 liralık bir tahsisat teklif edilmiştir .

Her sene bütçelerinden tefrik edilecek tahsisat ile başa çıkarılması mümkün olamayacağı anlaşılan kanal inşaatı işi için bir istikraz yapılması encümenimizce de muvafık görülmüş ve istikraz akti ise ancak kanunî bir mezuniyete müsteniden yapılabileceğinden bu bapta bütçe lâyihasına bir madde ilâve edilerek beşinci ve altıncı fasıllar tayyedilmiştir.

Diğer tertipler teklif veçhile aynen kabul edilmiştir.

Bu suretle masraf bütçesi yekûnu 1931 bütçesine nazaran 23 241 ve 1932 senesi için teklif olunan yekûna nazaran 102 638 lira noksanile 85 022 lira olarak tesbit edilmiştir.

Lâyihanın ikinci maddesi idarenin varidat cetvelini ihtiva etmektedir. Bu cetvelin 1, 2 ve 3 üncü fasılları teklif veçhile ve 5 inci bakaya tahsilâtı kısmı ise senenin vaziyeti nazarı itibara alınarak 3 910 lira noksanile 25 000 lira olarak kabul edilmiştir.

İstikraz olunacak mebaliğ hasılı olarak teklifte 4 üncü faslı teşkil eden 90 000 liralık tahsisatın varidat cetveline sureti kaydi bütçe kanununa ilâve edilen bir madde ile gösterildiğinden varidat vetvelinde bu tahsisatın muhafazasına lüzum kalmamıştır.

Bu suretle varidat yekûnu dahi 93 750 lira olarak tesbit edilmiştir.

Teklif lâyihasınının 6 ncı maddesinde yazılı işler için kanunî bir mezuniyet alınmasına lüzum olmadığından maddenin tedvinine ihtiyaç görülmemiş ve lâyihanın diğer maddeleri ibareye ait bazı tadillerle kabul edilmiştir.

Yeniden hazırlanan kanun lâyihası merbutu cetvellerle birlikte Umumî heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	Bu M. M.				
Gümüşane	Tokat	Konya	Çorum	Elâziz	Isparta
<i>H. Fehmi</i>	<i>Süreyya</i>	<i>K. Zaim</i>	<i>Mustafa</i>	<i>H. Tahsin</i>	<i>Mükerrem</i>
Kırklareli	Konya	Niğde	Sivas		
<i>M. Nahit</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>Faik</i>	<i>Rasim</i>		

Konya ovası sulama idaresinin 1932 malî senesi bütçe kanun lâyihası

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

MADDE 1 — Konya ovası sulama idaresinin 1932 malî senesi masarifi için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (187 660) lira tahsisat ita kılınmıştır.

MADDE 2 — Konya ovası sulama idaresi 1932 senesi masarifine karşılık olan vairdat merbut (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere (187 660) lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Mezkûr idarenin varidatı (C) cetvelinde gösterilen nisbetler dairesinde istifa olunur.

MADDE 4 — Konya ovası sulama idaresinin 1932 senesi müstahdemini daimesi merbut (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 5 — Bakayanın suhuletle tahsili için haliye vergisini tam verenler bakayadan da asgari % 50 nisbetinde tediye yaptıkları halde Konya ovası sulama idaresinin teşkilât ve vazai fi hakkındaki 26 mayıs 1927 tarihli ve 1053 numaralı kanunun on beşinci maddesinin % 20 fazlaya dair olan ceza kısmı bunlar hakkında bu sene için tatbik edilmez.

MADDE 6 — Tamirâtı mütemadiye işlerinde çalıştırılmağa razı olanların sulama meclisi idaresince rayici mahalliye göre tespit edilecek yevmiyeleri haliye borçlarına mahsup edilir. Bu suretle teşkil olunacak amele postaları kadrosu sulama meclisi idaresince tertip olunur.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Konya ovası sulama idaresinin 1932 malî senesi masarifi için merbut (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 85 022 lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2 — Mezkûr idarenin 1932 malî senesi masarifine karşılık olan varidat merbut (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 93 750 lira tahmin edilmiştir.

MADDE 3 — Hükûmetin teklifi aynen.

MADDE 4 — Konya ovası sulama idaresinin 1932 malî senesi memur ve müstahdemleri ile nakil vasıtaları kadrosu merbut (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 5 — Üçüncü meddeye merbut (C) işaretli tarife cetveline göre tahakkuk ve kesbi katiyet edecek ücretlerin 1932 malî senesine ait olanın miatları zarfında tamamen tediye edenler, bakaya kalmış olan borçlarından da asgari yüzde elli nisbetinde tediye yaptıkları takdirde bunlar hakkında Konya ovası sulama idaresinin teşkilât ve vazai fi hakkındaki 26 mayıs 1927 tarih ve 1053 numaralı kanunun 15 inci maddesinde gösterilen ceza kısmı 1932 malî senesi zarfında tatbik edilmez.

MADDE 6 — Umum sulama tesisatının ova köylerindeki gayri muntazam şebekesinde ve konya civarındaki kanalların yeniden küşat ve ıslahına tahsisen sarf ve beş sene de itfa edilmek üzere Maliye vekâletinin kefaleti ile sulama idaresi 90 000 liralık istikraz aktine mezundur.

MADDE 7 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 8 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Nafia vekilleri memurdur.

28 - II - 1932

Bş. V. <i>İsmet</i>	Ad. V. <i>Yusuf Memal</i>	M. M. V. <i>Zekâi</i>
Da. V. <i>Ş. Kaya</i>	Ha. V. V. <i>Ş. Kaya</i>	Mal. V. <i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V. <i>Esat</i>	Na. V. <i>Hilmi</i>	İk. V. <i>M. Şeref</i>
S. İ. M. V. V. <i>M. Abdülhalik</i>	G. İ. V. <i>Ali Rana</i>	Zr. V. <i>Muhlis</i>

MADDE 7 — 6 meı madde mutcibinee yapılacak istikraz hasılı varidat cetvelinde açılacak bir fasla irat kayıt ve bundan müteallik olduğu hizmetlere verilecek mebalig masraf cetvelinde açılacak bir fasla tahsisat olarak vaz ve tesviye olunur.

MADDE 8 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MADDE 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Nafia ve Ziraat vekilleri memurdur.

A - CETVELİ

Fasıl	Madde	muhasasatın nev'i	1932 senesi için	
			Hükûmetçe talep edilen	Encümence kabul edilen
1	Ücret			
	1	Memurin ücreti	28 020	26 820
	2	Müstahdemini daimi ücreti	19 920	19 920
	3	Meclisi idare hakkı huzuru	1 000	1 000
		Fasıl yekûnu	48 940	47 740
2	Masarifi idare			
	1	Harcırah	3 500	3 500
	2	Kırtasiye ve evrakı matbu	400	400
	3	Demirbaş	300	300
	4	Tenvir ve teshin	500	500
	5	Masarifi muhakeme ve avukat ücreti	500	500
	6	Vesaiti nakliye masrafları	1 000	1 000
	7	Tahsil aidatı	4 000	4 000
	8	Müteferrika	200	200
	9	Bedeli icar	600	1 000
	10	Reddiyat	200	200
		Fasıl yekûnu	11 200	11 600
3	Tamirâtı mütemadiye			
	1	Tamirâtı mütemadiye ve tamirhane için alât ve edevatı fenniye ve inşaiye ve telefon malzemesi ve nümune ve fidanlık ve idare bahçeleri ıslahat masarifi	5 840	5 840
	2	İdarenin her türlü tamirâtı mütemadiye, anrele postaları yevmiye ücretleri ve saire masrafları	16 500	16 500
		Fasıl yekûnu	22 340	22 340
4	Memaliki ecnebiyeye gönderilecek mühendis tahsil masrafları			
		Kanal inşaat masarifi	2 500	2 500
		Kanal inşaat masarifi	90 000	0
		İstikraz olunacak mebalığın 1932 senesi faizi	10 300	0
5	1715 numaralı kanunun 8 inci maddesi mucibince Cümhuriyet merkez bankasına verilecek itfa karşılığı			
			1 880	842
		UMUMİ YEKÛN	187 660	85 022

B - CETVELİ

Fasıl	Madde	1932 senesi için	
		Hükümetçe tahmin edilen	Encümence tahmin edilen
1	Sulama ücreti	67 500	67 500
2	Hasılatı müteferrika	1 000	1 000
3	Değirmen ve fabrikalar su ücreti	250	250
	Olbaptaki kanun mucibince istikraz olunacak meba- lig	90 000	0
4	Bakaya tahsilâtı	28 910	25 000
	UMUMİ YEKÜN	187 660	93 750

C - CETVELİ

Sulama ücreti:

Şebekei muntazamadan olan birinci, ikinci, üçüncü ve Elkaran ve Ovaköyleri ve Karaaslanı esas kanalları şubatından müstefit olan hububat tarlalarından dönüm başına (45) kuruş kısmen kendi taraflarından imal edilen kanallardan istifade eden hububat tarlalarından dönüm başına (30) kuruş,

Suğlalardan istifade eden hububat tarlalarından dönüm başına (25) kuruş, bilûnum şebekenin kanallarından istifade eden bostan, bağ, bahçelerden (135) kuruş, suğlalardan istifade eden bostan, bağ ve bahçelerden (100) kuruş.

Değirmen ve fabrikalar su ücreti: Kazanç vergilerinin azamî bir misline kadar meclisi idarece takdir olunur.

Kazanç vergisile mükellef tutulmuş olduğu bittahkik anlaşılmalardan su ücreti meclisi idarece resen takdir olunur.

Hasılatı müteferrika: Meyvalı, meyvasız ağaçlar, fidan ve meyva satış hasılatı, Emvali gayrimenkule bedeli icarları,

Emvali menkule satış ve icar bedelleri, Cezayi naktiler.

D - CETVELİ

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
Umum müdür (mütchassis)	1	300
Mümeyyiz	1	80
Kâtip ve evrak memuru	1	65
Telefon fen memuru	1	80
İdare ve ambar memuru	1	65
<i>Fen heyeti</i>		
Mühendis	1	250
Fen memuru	1	125
Ressam	1	80
<i>Hesap heyeti</i>		
Muhasebeci	1	150
Veznedar	1	90
Kâtip ve hesap memuru	1	65
<i>Mıntaka mühendisleri</i>		
Mühendis	1	200
»	1	150
Fen memuru	3	125
» »	1	100
Mıntaka muhabere ve ambar memuru	1	60
<i>Su tevziat memurları</i>		
Kanal memuru	9	50
Savak »	6	40
Ziraat ve fidanlık memuru [*]	1	85
Merkez odacısı	2	30
Mıntaka »	2	25
Hat çavuşu	2	50
Arabaçı	1	45
»	1	40
»	1	35
Ahirci	1	30
Baraka bekçisi	8	25
Savak amelesi	6	25
Bahçivan	1	25
Demirei ustası	1	75
Marangoz	1	75

Vesaiti nakliye kadrosu

Adet

- 3 Binek arabası
- 1 Yük »
- 9 Araba hayvanı

[*] Çomrada ifayi vazife edecektir.